

Władysław Filipowiak, Jerzy Wojtasik

Wolin, pow. Kamień Pomorski. Stanowisko 1, wykop 6

Informator Archeologiczny : badania 8, 210-211

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W drugim etapie robót, w trójdzielnym modelu działki złożonym z dna i 2 zboczy uformowanych na kształt pochylni, wytyczane były: na dnie - prostokątny szyb, na pochylniach - ciągi płuczek z odpowiednim oporządzeniem i magazyny, na obrzeżach pochylni - sieć koryt i rur doprowadzających i odprowadzających wodę. Realizacja budowy poszczególnych członów urządzeń przebiegać mogła równocześnie lub stopniowo /szyb, magazyny, płuczki zależnie od liczby osób biorących w niej udział. Oddane do produkcji urządzenia, a zwłaszcza zespoły płuczek poprzegradzane kilkoma sitami o różnej wielkości oczek, ujawniają bezsprzecznie wysoki stopień rozwoju myśli technicznej w górnictwie złota. Etap trzeci obejmował okres eksploatacji złóż złotonosnych. Rezultaty pracy zależały nie tyle od wydajności szybu, co liczby i jakości płuczek, bowiem urobek przepłukiwany był wielokrotnie w różnego typu płuczkach, aż do uzyskania takiej mieszanki /piasek, złoto/, która nadawała się do odkruszczenia. Nie wykluczone, że mieszankę taką uzyskiwano dopiero w czasie przemywania piasku w miskach.

Proces funkcjonowania wymienionych urządzeń przerwany został prawdopodobnie nagle. W każdym razie w płuczkach pozostawiono urobek o różnym stanie przemycia, pytanie jednak czy we wszystkich jakie znajdowały się na działce, a więc i w tych które zawierały materiały najbardziej nasycone złotem.

Odkryty plan rozmieszczenia urządzeń wydobywczych i płuczkarskich na trójdzielnej działce koło Wądroża Wielkiego - mimo różnorodnych niejasności - modelowo stosowany w górnictwie złota na Śląsku dopiero w XII-XIII w., jeśli istniały ku temu okoliczności sprzyjające, głównie w postaci dogodnych ujęć wody. W XIV wieku, o ile wystąpi, będzie on już przeżytkiem wśród innych, bardziej racjonalnych rozwiązań.

Badania będą kontynuowane.

WĘGIERCE, pow. Inowrocław
Stanowisko 1 i 2

patrz
neolit

WOLIN, pow. Kamień Pomorski
Stanowisko 1, wykop 6

Zakład Archeologii Nadźdrza
Instytutu Historii Kultury
Materialnej PAN

Badania prowadzili dr Władysław Filipowiak i mgr Jerzy Wojtasik. Finansował IHKM PAN. Piąty sezon badań. Badania centrum wczesnośredniowiecznego miasta Wolina.

Kontynuowano badania na dwóch przylegających arach: 1660 i 1709. Na arze 1660 wyeksplorowano spąg w-wy XVI z luźno zalegającymi fragmen-

tami dranic i belek oraz śladami palenisk. Wśród licznych skorup i kości oraz innych zabytków znaleziono brązową zawieszkę z wizerunkiem psa/?. Warstwa XVI zalegała na calcu, w którym wkopane były prawdopodobnie półziemianki wypełnione warstwami próchnicy z piaskiem, mierzwą, wiórami, piasku gliny i spalenizny. Półziemianka usytuowana na środku aru miała wymiary 3 x 2,5 m i głębokość 90 cm. Przy brzegach były ślady po kołkach podtrzymujących pierwotnie konstrukcję dachową. Przy jednym z boków był prawdopodobnie stopień wejściowy. Na innych częściach aru półziemianki zachowały się tylko częściowo, gdyż wchodziły w ściany wykopu. Najniższe zalegające obiekty wczesnośredniowieczne można datować na początek IX wieku względnie nawet na przełom VIII/IX wiek. Warstwa XVI oraz półziemianki zniszczyły warstwę z epoki żelaza, na co wskazują fragmenty naczyń.

Po przekopaniu calca /piasek/ do głębokości około 2 m i przewierceniu do następnych 2 m zakończono badania na tym arze.

Na przylegającym arze 1709 wyeksplorowano warstwy IIIa, IIIb, IV, V, VI, VIa, VII i częściowo VIII. Warstwy IIIa-VIa /około II połowy XI wieku/ charakteryzowały się brakiem konstrukcji drewnianych, zawierały natomiast rozległe paleniska kamienne. W warstwach VII i VIII z pierwszej połowy XI w. /humus z piaskiem, soczewki gliny, czystego piasku, mierzwy, grube połacie spalenizny/ wystąpiły fragmenty drewnianych zabudowań międzystupowych i plecionkowych. Rozległe warstwy spalenizny i opalone konstrukcje drewniane wskazują na trawienie miasta przez pożary. We wszystkich warstwach obficie występowała ceramika i kości, w mniejszych ilościach inne zabytki: z rogu, kości, żelaza, szkła i m.in. forma odlewnicza.

Badania będą kontynuowane.

WROCLAW - OSTROW TUMSKI

Katedra Archeologii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Badania prowadził doc.dr hab. Józef Kaźmierczyk.
wraz z zespołem. Finansowała Katedra Archeologii
Uniwersytetu Wrocławskiego. Trzeci sezon badań.
Podgrodzie przykatedralne z XI-XII w.

Wyeksplorowano 6 warstw osadniczych z końca XI i z XII w. Zawierały one resztki m.in. drewnianego dworzyszczca, więzienia i budynków kamieniarzy.

Dworzyszczce składało się z domu mieszkalnego, stajni, wędzarni i podwórza. Dom, wyjątkowo obszerny, zbudowany był z belek, a po odbudowie z ciosów, średnio 3-krotnie grubszych w porównaniu do innych budynków